

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 406/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 2631/25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 93/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. januára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod spis. zn. 12 C 93/2012.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou na okresnom súde 3. mája 2012 domáhal proti Slovenskej republike zaplataenia náhrady majetkovej škody s príslušenstvom. Okresný súd v predmetnom konaní do podania ústavnej sťažnosti nerozhodol.

3. Sťažovateľ argumentuje, že k porušeniu označených základných práv podľa ústavy a dohovoru došlo tým, že konanie pred okresným súdom „... *trvá fakticky od 03.05.2012, teda viac ako 3 roky a 7 mesiacov, vinou ad hoc úkonov súdu s výraznými časovými odstupmi, keď doposiaľ sa vo vec neuskutočnilo ani len jedno pojednávanie – nie vinou sťažovateľa, avšak v dôsledku pasivity porušovateľa a jeho neefektívnym konaním, nezáujmom o vec – vid'. príkladmo porušovateľ doručil sťažovateľovi vyjadrenie odporcu (č. l. 36), ktorým disponoval od 18.06.2012 až po viac ako 3-och rokoch a 1-nom mesiaci a to dňa 20.07.2015, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné a neakceptovateľné, porušením zásady rýchlosti súdneho konania (§ 6 O.s.p.) medzi jednotlivými úkonmi ad hoc úkonmi súdu s výraznými až niekoľkoročnými časovými odstupmi, pričom porušovateľ so sťažovateľom nekonal ani v čase jeho pobytu v [REDAKOVANÉ], hoc mohol a mal ideálnu príležitosť zabezpečiť jeho účasť na pojednávaní predvedením, ideálna možnosť doručovania písomností do [REDAKOVANÉ]... v období jeho nezákonnej a svojvoľnej väzby...“.* Sťažovateľ ďalej uvádza, že okresný súd „... *vytýčil termín pojednávania na deň 13.11.2015 o 09:00 hod., na ktoré sa sťažovateľ dostavil, avšak sa nedostavila zákonná sudkyňa, čo malo za následok, že sťažovateľ listom zo dňa 16.11.2015 doručeným porušovateľovi dňa 16.11.2015 podal sťažnosť na priedahy adresovanú predsedníčke okresného súdu...“.* Napokon sťažovateľ sumarizuje, že k namietaným priedahom, ako i k neefektívnemu, nesúrodému a nekoncentrovanému konaniu pred okresným súdom neprispel, je toho názoru, že vec je po právnej a skutkovej stránke jednoduchá a že má pre neho mimoriadny význam.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ v petite sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 93/2012, prikázal okresnému súdu v označenej

veci konať bez zbytočných priet'ahov, priznal mu primerané zadosťučinenie v sume 3 800 € a povinnosť nahradit' trovy konania.

5. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

7. K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy a dohovoru ústavný súd predovšetkým konštatuje, že pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy si osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, a preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť podľa čl. 127 ústavy prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05, IV. ÚS 224/2013) je v súvislosti s námietkou zbytočných prietáhov v konaní účinným právnym prostriedkom nápravy podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). V zmysle § 64 ods. 3 zákona o súdoch ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, a ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.

12. Sťažovateľ podal predmetnú sťažnosť na prietahy 16. novembra 2015. Zároveň však ústavný súd uvádza, že samotná ústavná sťažnosť bola podaná ešte pred tým, ako sťažnosť na prietahy adresovaná predsedníčke súdu bola vybavená, čo sťažovateľ

odôvodnil tým, že „... *nebol však povinný vyčkať na jej vybavenie predsedníčkou okresného súdu vzhľadom na extrémne dlhú absolútnu pasivitu porušovateľa a nezáujmu o prejednanie kompenzačnej veci s urýchlením*“. Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľa a v okolnostiach daného prípadu považuje sťažnosť na priet'ahy iba za formálny úkon, ktorému ale nemožno pripísať účinky vyčerpania účinného právneho prostriedku nápravy. Na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch síce nie je nutné trvať v prípade, že dĺžka napadnutého konania už v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bolo zjavne neprímeraná (I. ÚS 96/2015, IV. ÚS 93/2012), to však vo veci sťažovateľa, keď celková dĺžka konania trvá rádovo tri roky, nemožno konštatovať.

13. Ústavný súd tak dospel k záveru, že sťažnosť bolo ústavnému súdu podaná predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné vysloviť záver, že by vyčerpanie právneho prostriedku nápravy, ktorý na ochranu základných práv a slobôd účinne poskytuje zákon o súdoch, bolo bezúspešné a neprinieslo sledovaný cieľ. Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa, bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako neprípustnú. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na jednu zo základných zásad práva, ktorou je „*vigilantibus iuris*“, teda bdelym patrí právo, alebo nech si každý stráži svoje práva vrátane označených základných práv na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. prejednania veci v primeranej lehote garantovaných ústavou a dohovorom.

14. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti uzatvára, že sťažnosť je neprípustná podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pretože sťažovateľ nevyčerpal účinný prostriedok nápravy, ako mu to umožňuje už spomínaný zákon o súdoch.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre neprípustnosť, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

16. Ústavný súd v závere konštatuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a v prípade, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom, nič nebráni tomu, aby sťažovateľ po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016